

Mfv.I.10.207/2014/5.

A Kúria a dr. Budaházi János által képviselt felperesnek a dr. Kovács Erika ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróságnál 3.M.970/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.847/2013/5. számú közbenső ítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2015. február 4. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.847/2013/5. számú közbenső ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperesnél 2005.08.18-án bekövetkezett munkabalesetből eredő vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére irányult.

A Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság 3.M.970/2008/36. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára perköltség megfizetésére és megállapította, hogy az állam által előlegezett költséget és eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2004. augusztus 4-étől festékgyártó betanított munkás munkakörben foglalkoztatott felperes 2005. augusztus 18-án az összemérő helyiségben mérlegelést végzett. Gy.A. művezető a másik helyiségben a porlakkgyártó berendezésen alapanyagot állított elő, miközben észlelte, hogy a gép lapítóhengerére feltapadt az anyag. Ezért annak letisztítása céljából leállította az extrúdert, és elkezdte a gépet takarítani. A felperes önszántából átment a gyártóhelyiségbe, és a mozgóhenger nem behúzó oldalán segített eltávolítani a hengerről a festéket. Ehhez a művelethez spaklit használt, kezén sertésbőrből készült védőkesztyű volt. Ezt követően a művezető utasítása nélkül átment a henger másik, extrúder felőli oldalához, és az anyagtovábbító csúszdáról spaklival és kalapáccsal védőkesztyűben eltávolította az anyagmaradványokat, majd szerszám nélkül a védőkesztyűs kezével benyúlt a forgó hengerpárhoz, miközben a henger behúzta a védőkesztyűs bal kezét. A csúszdát és a henger behúzó oldalát védőburkolatként egy rács választja el, amelyen egy 29 x 30 cm nagyságú nyílás található. A rács mögötti rész veszélyes zóna. A rácson figyelmeztető tábla jelzi, hogy az anyag vezetéséhez segédeszköz használata kötelező, üzemeltetés közben a gépbe nyúlni és azt tisztítani tilos. A felperes a

megfelelő munkavédelmi oktatásban részesült.

A felperes a baleset következtében bal keze összenyomását, és a bal alkar, a kéztő és a kéz zúzott, szakított sérülését szenvedte el. Maradandó fogyatékosság alakult ki nála, amely a bal kéz összes ujjának csonkolásában, az alkar, a kéztő, és a kéz lágy részeinek részleges hiányában, a megmaradt ujjcsonkok mozgásainak jelentős fokú beszűkülésében, és az V. kézsugar eltávolításában nyilvánult meg. Az ORSZSZI I. fokú bizottságának szakvéleménye szerint a felperes munkaképesség-csökkenésének mértéke 67 %, 2007. november 8-ától baleseti rokkantsági nyugdíjra jogosult.

Az É. Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya közigazgatási hatósági eljárást folytatott le a balesettel összefüggésben, melynek során bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel. Az OMMF P. Megyei Felügyelőségének a baleset tárgyában lefolytatott vizsgálata során készült összefoglaló jelentés megállapította, hogy a baleset bekövetkezésének közvetlen oka az, hogy a felperes szabálytalan módon tisztította az extrúder csúszdát.

Az elsőfokú bíróság a baleset mechanizmusára vonatkozó felperesi előadással szemben B.A. igazságügyi munkavédelmi szakértő és a perben kirendelt K.G. igazságügyi vegyész- és munkavédelmi szakértő egymással összhangban álló szakvéleményei megállapítását fogadta el. E szerint a baleset akként következett be, hogy a felperes látott valamit a hengeren, és azt le akarta törölni, ezért benyúlt a veszélyes zónába. S.B., az alperes munkavédelmi szakértője is úgy nyilatkozott, miszerint ahhoz, hogy a henger elkapja a kesztyűt, kifejezetten a mozgó hengerhez kell nyúlni, ami a védőrács mögött van.

A felperes a meghallgatása során nem vitatta, hogy a munkavédelmi oktatás alapján tisztában volt azzal, miszerint a működésben lévő gép kézzel történő tisztítása szabálytalan, azonban arra hivatkozott, hogy Gy.A. ezt így mutatta meg neki, és így követelte meg. A gép ekkénti tisztítására vonatkozó alperes által eltűrt gyakorlatot azonban a tanúk (Gy.A., G.J., S.B.) vallomásai nem igazolták.

Megállapította az első fokú bíróság, hogy szabályos volt az a gyakorlat, miszerint a tisztítást az extrúder leállításával mellett a hengerek forgása, működése közben a veszélytelen oldalról, illetve a hengerek kifelé forgatása közben végezték. A gép tisztítása csak ilyen módon lehetséges. A munkavédelmi oktatáson elhangzott, hogy a mozgó gépbe benyúlni szigorúan tilos, és ezzel a felperes is tisztában volt. A gép tisztításához pedig munkaeszközként spaklit kellett használni, de a védőkesztyű használata e folyamatnál nem volt előírás.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az álló extrúder mellett a hengerek kifelé mozgó része felől spaklival végzett tisztítás megfelelt az előírásoknak. Nem volt megállapítható, hogy a felperest bárki utasította volna akár a henger, akár a csúszda tisztítására. A felperes segédeszköz nélkül, kézzel nyúlt a hengerekhez, mely magatartásával megszegte az általa is ismert

műveleti kezelési utasításban foglalt azon rendelkezést (amelyre tiltó tábla is felhívta a figyelmet), miszerint tilos a hengerek befelé forgó oldalánál a hengerekhez nyúlni.

A per során beszerzett igazságügyi munkavédelmi szakvélemény megállapítása szerint az alperes részéről a balesettel összefüggésbe hozható életbiztonsági és munkavédelmi szabályt sértő magatartást nem lehetett megállapítani. A baleset a munkáltató részéről elháríthatatlan volt, kizárólag a munkavállaló munkavédelmi szabályt sértő magatartása miatt következett be. Ezért a felperes keresetét elutasította az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 174. § (1), (2) és (4) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.847/2013/5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy az alperest a felperes 2005. augusztus 18-án elszenvedett balesete vonatkozásában 70 % mértékű felelősség terheli.

A törvényszék a felperes fellebbezését az Mt. 174. § (2) és (3) bekezdésére tekintettel részben találta alaposnak. Álláspontja szerint az alperes által hivatkozott, a munkavállaló kizárólagos elháríthatatlan magatartásának fennállása körében az állandó bírói gyakorlat alapján nem hagyhatók figyelmen kívül az adott munkavégzés sajátos feltételei és körülményei, a technológiai utasítások, a munka megszervezése és irányítása, ellenőrzése.

A másodfokú bíróság a technológiai utasítás, a munkavédelmi oktatási anyag, valamint a védőrácsra elhelyezett figyelmeztető tábla tartalmára tekintettel nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon döntésével, miszerint az alperes sikerrel kimentette magát a kárfelelősség alól.

A rendőrségi eljárás során keletkezett iratok között fellelhető műveleti-kezelési utasítás „Berendezés leállítása és tisztítása” fejezete kizárólag a műszak befejezését követő tisztítás folyamatát szabályozta. Ennek során előírta, hogy fordított sorrendben le kell állítani a részegységeket. A szintén itt fellelhető munkavédelmi oktatási anyag 3. bekezdése szerint a forgó gépek és berendezések belső tereibe - veszélyzónájába - nyúlni, ott bármilyen munkát végezni (karbantartás, tisztítás, javítás, stb.) csak a hajtómotor kikapcsolása, a forgó, mozgó alkatrészek leállítása, a kikapcsolt állapot biztosítása és feszültségmentesítés után szabad. A gépet bármilyen meghibásodása esetén le kell állítani, és a tiltó táblát el kell helyezni (Bekapcsolni tilos!).

Sem az igazságügyi szakértő, sem az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a hivatkozott tanúvallomások szerint forgó hengerek melletti tisztításra vonatkozóan a technológiai utasítás semmilyen rendelkezést nem tartalmazott, annak VII. fejezet 6. bekezdése utolsó mondata abszolút tilalmat fogalmazott meg, miszerint üzem közben a gépbe nyúlni, és azt tisztítani szigorúan tilos, de ezt a védőrácsra elhelyezett figyelmeztető tábla is tartalmazta.

Az elsőfokú bíróság nem értékelte helytállóan G.J. vallomását,

ugyanis nyilatkozatát pontosítva azt adta elő, hogy a szabályos tisztítás álló henger mellett történik, kifelé kell forgatni, utána leállítani és ismét tisztítani a hengert; azok mozgása közben a tisztítás nem megengedett.

Az alperes megbízásából B.A. igazságügyi szakértő által készített szakvélemény azt róta a felperes terhére, hogy az 1993. évi XCIII. törvény (Mvt.) 60. § (1) bekezdésben, a műveleti kezelési utasítás VII. fejezetében előírtakat, valamint a munkavédelmi oktatáson elhangzottakat nem tartotta be. A peradatok szerint azonban megállapítható, hogy a szabálytalan forgó hengerek mellett végzett tisztítási műveletre a felperest az alperes tanította be. Gy.A. művezető tanúvallomásában nem vitatta, hogy a gép tisztítása forgó hengerek mellett történt, sőt az volt az álláspontja, hogy ez a munkavédelmi előírásoknak megfelelt. Hivatkozása szerint a baleset azért következett be, mert a felperes a veszélyes zóna irányából tisztította a hengert, holott tudnia kellett, így nem biztonságos. Erre vonatkozóan azonban sem a technológiai utasítás, sem a becsatolt munkavédelmi oktatási anyag rendelkezést nem tartalmazott.

A peradatok szerint a felperes önként vett részt a gép tisztításában, a művezető azonban ezt nem kifogásolta, tehát azt megakadályozhatta volna, így a baleset az alperes részéről nem volt elháríthatatlan.

A technológiai utasítással szembeni szabálytalan gyakorlatot több tanú vallomása is alátámasztotta (T.Á., T.J., S.B.).

Az Mvt. 12. §-a szerint munkavédelemre vonatkozó szabálynak minősül a munkáltató 2. § (3) bekezdése szerinti rendelkezése. Az alperesnél rendszeresített technológiai utasítás a forgó hengerek melletti tisztítást nem tette lehetővé, hiszen abszolút tilalmat tartalmazott arra vonatkozóan, hogy forgó gépeken tisztítást végezni tilos, ennek ellenkezőjét az alperes a per során nem tudta bizonyítani. Az OMMF P. Megyei Felügyelősége összefoglaló jelentése is tartalmazza, hogy a szabálytalan tisztítási művelet során a felperes elmulasztotta a hengerek leállítását, amely szintén alátámasztja, hogy a berendezés forgó hengerpár melletti takarítása szabálytalan volt. A hengerek leállításáról azonban elsősorban a tisztítási műveletet megkezdő művezetőnek kellett volna gondoskodnia.

A perben kirendelt igazságügyi szakértő a technológiai utasítás tisztítási műveletre vonatkozó konkrét rendelkezéseire, és annak betartására a véleményében nem tért ki. A szakértői vélemény azonban mint a bizonyító eszközök egyik fajtája a bíróságot nem köti feltétlenül. Vizsgálhatja annak megalapozottságát, így szabad mérlegeléssel, részletes indokolási kötelezettség mellett a szakértői véleménytől eltérhet. A peradatok alapján az volt megállapítható, hogy az alperes rendelkezett az adott munkafolyamatra megfelelő technológiával, de azt annak végzése során nem tartották be, ezért téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint a munkáltató munkavédelmi kötelezettségét

nem szegte meg. Így az Mt. 174. § (2) bekezdés második fordulata alapján kárfelelőssége alól nem mentesülhet.

Az irányadó tényállás szerint a felperes a forgó hengerpalástra nyúlva szenvedte el a balesetet. Tudta - és erre a figyelmeztető tábla is felhívta a figyelmet -, hogy a védőrácson túli terület veszélyes zóna. A perben azt nem lehetett megállapítani, hogy a veszélyes zónán belüli szabad kézzel történő tisztításra a felperest az alperes utasította vagy oktatta volna. A felperes maga sem emlékezett rá, hogy a csúszda kézzel való törlését a művezető forgó- vagy álló henger mellett mutatta. A másodfokú bíróság ezért megállapította, hogy a felperes azzal, hogy a figyelmeztető tábla ellenére benyúlt a veszélyes zónába, az általános élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó, ezért vétkes magatartásával a baleset bekövetkezésében részben maga is közrehatott, amelyre tekintettel a munkavédelmi kötelezettséget megszegő alperesre terhesebb 70-30 %-os kármegosztást alkalmazott az Mt. 174. § (3) bekezdés alapján.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a törvényszék a rendelkezésre álló tényeket - az alapvető technológiai ismeretek hiánya miatt - tévesen értékelte, azokból okszerűtlen, hibás következtetést vont le, ezért jogszabálysértő döntést hozott.

Az összefüggéseikből kiragadott tények és egyoldalúan kiemelt vallomások, részletek, nyilatkozatok, az iratok egyes rendelkezései alapján tévesen állapította meg, miszerint az alperesnél kialakult gyakorlat a munkavédelmi szabályokkal ellentétes volt, mely megállapítás szakkérdésben történő alapvető tévedésen alapult. Súlyosan tévedett ugyanis a törvényszék, amikor a balesettel érintett anyagfeltapadás megszüntetésére irányuló technológiai műveletsort a gép olyan tisztításának értékelte, amelyre vonatkozó rendelkezés az műveleti kezelési utasítás „Berendezés leállítása és tisztítása” fejezetében szerepel, mivel abban csak a műszak befejezését követő géptisztítás szabályait rögzítették. Nem ismerte a törvényszék a műveletsor egyes részműveleteit, és emiatt nem ismerte fel azt, hogy a műveleti kezelési utasítás hivatkozott fejezete azért nem tartalmazza a gyártás közbeni tisztítás (anyagfeltapadás megszüntetése) szabályait, mert e művelet nem a gép tisztításának tekinthető, hanem a gyártási folyamat részművelete. Nem ismerte fel továbbá, hogy a munkavédelmi oktatási anyag általános szabályokat tartalmaz, amely az egyes gyártási folyamatok sajátosságainak beszügyalányozására alkalmatlan.

Jogellenesen és indokolás nélkül mellőzte a perben rendelkezésre álló szakvélemények azon megállapításait, hogy az anyagfeltapadás megszüntetése műveletsorra vonatkozó alperesi gyakorlat semmilyen módon nem sérti a munkavédelmi szabályokat. Amennyiben a kirendelt szakértő által készített szakvéleményt túl általánosnak tartotta,

amely a konkrét esetre megállapítást nem tartalmaz, vagyis hiányosnak értékelte, a szakvélemény kiegészítése iránt kellett volna intézkednie, nem pedig saját maga állást foglalni szakkérdésben. A szükséges szakismeret hiányában azonban nem tudta megfelelően értékelni sem a szakvéleményben foglalt megállapításokat, sem a tanúvallomásoknak a szakértői megállapítással összezsengő tartalmát.

A megalapozott döntéshez a tények a másodfokú bíróság rendelkezésére álltak, abból okszerű következtetéssel azt kellett volna megállapítania, hogy a technológiai utasítás a gépbe benyúlásnak értelemszerűen a gép veszélyzónájába történő benyúlást tekintette, és ezt tiltotta forgó henger mellett. A veszélyzónán kívüli segédeszközzel történő hengertisztítás azonban nem ellentétes a technológiai utasítással, és megfelel a munkavédelmi szabályoknak, melyet a felperes kirívóan durva módon és elháríthatatlanul szegett meg. A művezető a gép takarása miatt ezt nem láthatta, és így a tettet nem tilthatta meg.

A másodfokú bíróság nem tett megállapítást arra vonatkozóan, hogy az alperesnek felrótt mulasztás, miszerint nem volt szabályozva az anyagfeltapadás megszüntetés művelete a technológiai utasításban (amely egyetlen szabályként tiltást tartalmazott), hogyan vezetett a technológián kívül bekövetkezett balesethez. Ezért a végkövetkeztetései nem okszerűek. Hiányos továbbá a közbenső ítélet indokolása, mert nem tartalmazza, hogy miért nem tett eleget az alperes a munkavédelmi kötelezettségeinek, holott ennek ellenkezőjére a szakvélemények megfelelő megállapításokat tartalmaznak (a munkavállaló betanításával, a technológiai utasítások, szabályok megismertetésével, a munkavédelmi oktatással, védőrács felszerelésével, segédeszköz kötelezővé tételével és biztosításával kapcsolatban).

A műszak befejezését követő géptisztítás és a gyártás során szükségessé váló tisztítás különbözőségével mind a tanúk, mind a szakértők - a bírósággal ellentétben - tisztában voltak, a másodfokú eljárásban sem hangzott el kérdés a műveletek szétválasztásával kapcsolatban, így az alperesben nem merülhetett fel e kérdés tisztázásának, bizonyításának szükségessége. A másodfokú bíróságnak kellett volna a feleket erre figyelmeztetnie a bizonyítandó tények körében. A törvényszék által „elképzelt” hengertisztítási mód (miszerint a hengerek forgását az anyagleválasztási művelet előtt ki kellene kapcsolni) műszakilag megoldhatatlan lenne, hiszen nem lehetne hozzáférni a hengerekhez, csak úgy, ha az egész gépsort szétszedik.

Az anyagfeltapadás a gyártósor rendes működéséhez tartozó jelenség, annak eltávolítása a rendeltetésszerű használat során előálló szükségszerű művelet, mely a gép veszélyzónáján kívül, a szétforgó, azaz kilökő oldalon történik. Az ehhez szükséges ismereteket a betanítás során a felperes is elsajátította, és kiválóan ismerte a munkavédelmi szabályokkal együtt. Elvégzéséhez egy személy is elegendő, ezért a művezető részére az anyagleány levágását

követően nyújtott segítséget követően a felperesnek vissza kellett volna mennie az összemérő helyiségbe. A művezető ezért nem számíthatott arra, hogy a felperes nem így jár el, és a másik oldalon védőeszköz használata nélkül forgó hengerpár mellett, az ügyetlen bal kezét használva kesztyűben benyúl a gép veszélyzónájába.

A közbenső ítélet az Mt. 174. § (2) bekezdését, a Pp. 221. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, 3. §-át, 177. § (1) bekezdését, 182. § (2) és (3) bekezdését, 183/A. § (3) bekezdését, 188. § (1) bekezdését, 253. § (2) bekezdését sérti.

A közbenső ítélet által hivatkozott tanúvallomások nem tartalmazznak szabálytalan gyakorlatra vonatkozó tényeket, az azokból idézett mondatok nem támasztják alá a másodfokú bíróság megállapításait. A kifelé forgó oldalon a hengerekről a feltapadt anyagmaradványok eltávolítása nem szabálytalan, nem ütközik munkavédelmi szabályba, amelyet a perben is rendelkezésre álló két szakvélemény, valamint a felülvizsgálati kérelemhez csatolt igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény is alátámaszt.

A másodfokú bíróság nem tulajdonított annak sem jelentőséget, hogy a felperes a baleset bekövetkezésének körülményeiről valótlant állított. Értékelnie kellett volna azt is, hogy a gép kikapcsolásának elmulasztása ellenére a spakli használat is megvédhette volna a balesettől.

Miután a baleset a felperes kizárólagos elháríthatatlan magatartása miatt következett be, a kármegosztás alkalmazása is jogellenes, de annak mértéke megállapítása is okszerűtlen mérlegeléssel történt. E vonatkozásban az indokolás hiányos. Amennyiben a felperes az általános élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyva tiltás ellenére benyújt a gép veszélyzónájába, akkor ezt nagyobb súllyal kellett volna a felperes terhére értékelni.

Alperes a felülvizsgálati kérelemben előadottak alátámasztására szakvéleményt csatolt.

A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős közbenső ítélet hatályában fenntartását kérte az alperes felülvizsgálati eljárási költségben marasztalásával.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a felperes a forgásban lévő hengerpárra benyúlva szenvedte el a balesetet. Az Mt. 174. § (2) bekezdés alapján az alperest terhelte annak kétséget kizáró bizonyítása, hogy az ekként bekövetkezett baleset oka kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása volt. A kárfelelősség alóli mentesülése érdekében a felperes tényállításával szemben tehát az alperesnek kellett bizonyítania a perben, hogy a balesethez vezető munkafolyamat elvégzésére megfelelő kioktatásban részesítette a munkavállalókat, és nem volt szabálytalan a munkáltató által eltűrt géptisztításra vonatkozó gyakorlat.

Ehhez az alperesnek olyan ellenkérelmet kellett volna előterjesztenie a felperes követelésével szemben, amely a

védekezése alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait is tartalmazza (Pp. 139. §). Az alperes azonban a pert megelőzően készítette, illetve a perben becsatolt szakvélemények, a tanúvallomások, az iratokhoz csatolt munkavédelmi hatósági eljárás és nyomozati eljárás anyagának ismeretében sem tett arra vonatkozóan tényelőadást, hogy a felperes által végzett munkaművelet nem a gép tisztításának, takarításának, hanem a gyártás közbeni anyagfeltapadás megszüntetésére irányuló tisztításnak minősül.

A Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A felek tényelőadásaihoz igazodik tehát a Pp. 3. § (3) bekezdésben foglalt kötelezettsége is, miszerint a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyításra szoruló tényekről, bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről kell a feleket előzetesen tájékoztatnia.

A peradatokból sem lehet következtetni az alperes által a felülvizsgálati kérelemben előadott azon körülményre, miszerint két különböző tisztítási folyamat vonatkozott a perbeli gépre az alperesnél. A B.A. által készített szakértői vélemény is a műveleti-kezelési utasítás VII. fejezetében előírtaknak a felperes általi megsértésére utal: „üzem közben a gépbe nyúlni és azt tisztítani szigorúan tilos”. Arra pedig helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság, hogy a perben beszerzett K.G. által készített igazságügyi vegyész- és munkavédelmi szakértői vélemény sem a műveleti kezelési utasítás, sem a technológiai utasítás előírásaival nem foglalkozik.

A fentiek szerint tehát alaptalanul hivatkozott eljárási szabálysértésként az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdése, 177. § (1) bekezdése, 182. § (2) - (3) bekezdése, és a Pp. 183/A. § (3) bekezdése és 188. § (1) bekezdése megsértésére.

A másodfokú bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdés szerinti értékelése során a Pp. 3. § (5) bekezdését helyesen alkalmazva szabadon felhasználhatta a felek előadásait és valamennyi, a perben rendelkezésre álló bizonyítékot a tényállás megállapítása érdekében. Ennek során jogszerűen értékelhette az e körben kimentő bizonyításra köteles alperes kárfelelősség alóli mentesülése vizsgálata során nemcsak a szakvéleményeket, hanem a per egyéb adatait (okiratok, tanúvallomások). A bizonyítékok mérlegeléséről a Pp. 221. § (1) bekezdésben foglaltak szerint számot adott megjelölve, hogy a perben beszerzett szakértői véleményben levont alperes munkavédelmi szabályszegésének hiányára vonatkozó következtetést mennyiben és miért mellőzte.

A Pp. 275. § (1) bekezdés alapján a felülvizsgálati eljárásában bizonyítás felvételének helye nincs, a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A Kúria ezért a felülvizsgálati kérelemhez csatolt szakvélemény értékelését mellőzte.

A másodfokú bíróság a tanúk (G.J., T.Á., T.J., S.B., GY.A.) vallomását helyesen értékelve állapította meg, hogy az alperesnél a gyártás közbeni tisztítási folyamat forgó henger mellett történt. Az alperes a kimentéséhez szükséges azon tényállítását azonban nem bizonyította, hogy ennek veszélytelen, balesetmentes módjára a munkavállalók kioktatást kaptak, továbbá hogy ez a takarítási művelet az alperesnél szabályozott volt, amely minden veszélyforrásra (így védőkesztyű használatának tilalmára, a kifelé forgó hengerek mellett történő feladatellátás előírására) vonatkozóan kioktatást tartalmazott.

A tanúk vallomásából éppen e munkaműveletre vonatkozó bizonytalanságra lehetett következtetni. T.Á. szerint a gyártás közben történő tisztítási művelet nem volt szabályos, nem felelt meg a munkavédelmi előírásoknak, de erről a művezetőnek is tudomása volt, azt elnézte (jegyzőkönyv, 3. oldal 3. bekezdés). T.J. szerint is a forgó hengerek mellett történő tisztítási művelet naponta előfordult, de arra nem emlékezett, hogy kifelé vagy befelé kellett forgatni a hengert (jegyzőkönyv, 5. oldal 1. bekezdés). Ugyanilyen tartalmú nyilatkozatot tett Gy.I. (jegyzőkönyv, 7. oldal 1. bekezdés). G.J. üzemvezető is először a vallomása során szabályosnak tekintette a forgó henger mellett történő tisztítási műveletet, majd helyesbítette a vallomását azzal, hogy a hengerek mozgása közben a tisztítás nem megengedett (jegyzőkönyv, 2. oldal 3. bekezdés).

Az alperes tehát a perben kimenteni magát nem tudta (BH.2003.170.), a tanúk vallomása ugyanis a forgó hengerek mellett történő tisztítási műveletet igazolta, de azt nem, hogy ennek biztonságos, balesetmentes elvégzésére vonatkozóan a megfelelő kioktatást a munkavállalók megkapták. Ezért a munkavédelmi oktatás anyaga, a műveleti technológiai utasítás előírása, a gépen elhelyezett figyelmeztető tábla alapján helyes következtetést vont le a törvényszék arra vonatkozóan, hogy a felperes balesetéhez az alperesnél eltűrt szabálytalan tisztítási művelet vezetett.

A peradatok nem támasztották alá az alperes azon hivatkozását sem, hogy a munkaművelet elvégzéséhez a védőkesztyű használata tilos volt. Erről T.Á. és T.J. a felperes vallomását alátámasztó nyilatkozatot tett.

Helyesen vonta le a következtetését a másodfokú bíróság arról is, hogy a balesetben a felperes is közrehatott az általános élettapasztalatot kirívóan figyelmen kívül hagyó magatartásával, mivel a figyelmeztető tábla ellenére benyúlt a gép veszélyes zónájába, a forgó hengerpalástra. A másodfokú bíróság által alkalmazott kármegosztás mértékét azonban a Kúria a Pp. 272. § (2) bekezdés alapján nem vizsgálhatta felül, mivel e vonatkozásban jogszabálysértésként az alperes az Mt. 174. § (3) bekezdésére nem hivatkozott, így a megsértett jogszabályhely megjelölése hiányában ez nem volt felülvizsgálat tárgyává tehető.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a perveztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.
A felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2015. február 4.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő